

MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI
ARHIEPISCOPIA SUCEVEI ȘI RĂDĂUȚILOR
SUCEAVA

Tel: 0230/521.295
Fax: 0230/221.128
www.arhiepiscopiasucevei.ro

**Tematică și bibliografie
(pentru proba scrisă și proba orală)**

1. Frumusețea și dificultățile misiunii preoțești

Bibliografie:

- a) SF. IOAN GURĂ DE AUR, „Tratatul despre preoție și Omilia rostită când a fost hirotonit preot”, în Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Grigorie de Nazians, Sf. Efreem Sirul, *Despre preoție*, traducere, introducere și note de Pr. Dumitru Fecioru, Ed. IBMBOR, București, 1998, pp. 23-167;
- b) TEODOR M. POPESCU, *Meditații teologice*, Ed. Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, București, 1997, pp. 61-76 [Despre om], pp. 89-94 [Vrednicia slujirii preoțești];
- c) † ANTONIE PLĂMĂDEALĂ, *Preotul în Biserică, în lume, acasă*, Sibiu, 1996, pp. 145-174 [Preotul în fața lui Hristos, în fața propriei conștiințe și în fața lumii].

2. Ierarhi moldoveni, pilde pentru pastorație:

- Sf. Ierarh Dosoftei
- Sf. Ierarh Iacob Putneanul
- Mitropolitul Silvestru Morariu Andrievici

Bibliografie:

- a) Pr. Prof. dr. MIRCEA PĂCURARIU, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, ediția a III-a revizuită, Ed. Basilica, București, 2013, pp. 237-241 [Un mitropolit moldovean poet];
- b) *Viața Sfântului Ierarh Iacob Putneanul*, Ed. Mitropolit Iacob Putneanul, Mănăstirea Putna, 2018;
- c) Pr. Prof. dr. VASILE GĂINĂ, *Arhiepiscopul și Mitropolitul Silvestru Dr. Morariu-Andrievici, întemeietorul și primul Protector al „Candelei”*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2014.
- d) Pr. Prof. dr. MIRCEA PĂCURARIU, *Cultura teologică românească*, Ed. Basilica, 2011.

3. Impedimente la preoție în lumina Sfintelor Canoane. Actualitatea Sfintelor Canoane pentru cler

- 17, 18, 19, 22, 61, 78, 79, 80 Apostolic;
- 1, 2, 9, 10 I Ecumenic;
- 3 Trulan;
- 8, 9, 12, Neocezareea;
- 10 Sardica;
- 3 Laodiceea;
- 36 Cartagina;
- 12, 89 Sf. Vasile cel Mare;
- 3 Sf. Atanasie cel Mare;
- 3, 5 Sf. Teofil al Alex.;
- 4 Sf. Chiril al Alexandriei;
- 7, 36 Sf. Nichifor Mărturisitorul;
- 21, 30, 42 Sf. Ioan Postitorul.

Bibliografie:

- a) Arhid. prof. dr. IOAN N. FLOCA, *Canoanele Bisericii Ortodoxe*. Note și comentarii, Sibiu, 2005.
- b) *Canoanele Bisericii Ortodoxe*, studiu introductiv, note și traducere de Răzvan Perșa, Ed. Basilica, București, 2018.

4. Cunoașterea, mărturisirea și apărarea dreptei credințe în fața prozelitismului sectar: *cinstirea Maicii Domnului și a sfinților*.

Bibliografie:

- a) *Învățătura de credință ortodoxă*, Ed. Doxologia, Iași, 2009, pp. 93-98 și pp. 172-174;
- b) Pr. Asist. NICOLAE V. DURA, „Maicii Domnului i se cuvine preacinstire”, în *Studii Teologice*, anul XXXIX (1987), nr. 4, pp. 84-97;
- c) *Adevăruri mântuitoare*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2014, pp. 4-26 [Referința bibliografică valabilă pentru temele 4, 5, 6.].

5. Cunoașterea, mărturisirea și apărarea dreptei credințe în fața prozelitismului sectar: *cinstirea sfintelor icoane, a sfintei cruci și a sfintelor moaște*.

Bibliografie:

- a) SF. IOAN DAMASCHIN, *Despre cinstirea Sfintelor Icoane*, Ed.

- Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2013, pp. 3-13.
- b) SF. IOAN DAMASCHIN, *Despre cruce și închinarea la răsărit*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2013, pp. 3-10.
- c) *Învățătura de credință ortodoxă*, Ed. Doxologia, Iași, 2009, pp. 102-104 și 174-176;
- d) *Învățătura ortodoxă despre icoane*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2014, pp. 3-30;
- e) Pr. prof. dr. DUMITRU STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 3, Ed. IBMBOR, București, 1997, pp. 224-234.

6. Cunoașterea, mărturisirea și apărarea dreptei credințe în fața prozelitismului sectar: importanța rugăciunilor pentru cei adormiți.

Bibliografie:

- a) *Învățătura de credință ortodoxă*, Ed. Doxologia, Iași, 2009, pp. 306-310;
- b) Pr. prof. dr. DUMITRU STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 3, Ed. IBMBOR, București, 2000, pp. 216-224;
- c) JEAN-CLAUDE LARCHET, *Tradiția Ortodoxă despre viața de după moarte*, Ed. Sophia, 2006, pp. 245-286 [IX. Legăturile dintre vii și morți].

7. Taina Spovedaniei. Pregătirea credinciosului și a preotului pentru Spovedanie. Duhovnicul în învățătura, tradiția și istoria Bisericii

Bibliografie:

- a) *Pregătirea sufletească a creștinului pentru Sfintele Taine: Pocăința (Spovedania) și Împărtășania*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2018.
- b) *Povățuiri pentru Spovedanie*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2014.
- c) Ierom. NICODIM SACHELARIE, *Îndrumarea vieții*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2018, pp. 5-47.
- d) † ANTONIE PLĂMĂDEALĂ, *Tradiție și libertate în spiritualitatea ortodoxă*, 1995, pp. 221-228 [III. 12. Duhovnicul: călăuză și arbitru];
- e) NICOLAS STEBBING, *Purtătorii Duhului*, Ed. Deisis, Sibiu, 2005, pp. 67-104;
- f) GHEORGHIOS D. METALLINOS, *Parohia-Hristos în mijlocul nostru*, Ed. Deisis, Sibiu, 2004, pp. 65-77 [V. Omul și societatea epocii noastre].

8. Taina Euharistiei. Pregătirea credinciosului și a preotului pentru Sfânta Liturghie și pentru primirea Sf. Împărtășanii

Bibliografie:

- a) Pr. Prof. ENE BRANIȘTE, *Liturgica specială*, Ed. Nemira București, 2002, pp. 168-173 [Săvârșitorul Sfintei Liturghii și pregătirea lui pentru slujbă];
- b) Pr. Prof. PETRE VINTILESCU, „Pregătirea sfințiților slujitori pentru oficiul Liturghiei”, în *BOR*, nr. 2, 1959, pp. 141-176;
- c) ALEXANDER SCHMEMANN, *Liturghie și Viață – desăvârșire creștină prin intermediul vieții liturgice*, trad. Pr. Prof. Viorel Sava, Ed. Basilica, 2014, pp. 23-45;
- d) Pr. Prof. VIOREL SAVA, „Parohia – factor de și mijloc de unitate într-o lume divizată”, în *Teologie academică și responsabilitate în misiunea Bisericii*, Ed. Doxologia, Iași, 2016, pp. 269-284;
- e) Arhim. EMILIANOS SIMONOPETRITUL, *Tâlcuiri la Sfintele Slujbe*, Ed. Sf. Nectarie, Arad, 2009, pp. 25-34 [2. Pregătirea pentru slujbă]; pp. 35-57 [3. Pregătirea pentru Dumnezeuiasca Liturghie].
- f) *Rânduiala de închinare a sfințiților slujitori înainte de Sfânta Liturghie* (inclusiv cu rugăciunile de la închinare), în *Liturghier*, Ed. IBMO, București, 2012, pp. 109-113.

9. Sfânta Liturghie. Rânduială de slujbă, istoric și simbolism

Bibliografie:

- a) Pr. Prof. ENE BRANIȘTE, *Liturgica specială*, Ed. Nemira București, 2002, pp. 174-188 [IV. Rânduiala Liturghiei Sfântului Ioan și a Liturghiei Sfântului Vasile]; pp. 198-213 [V. Istoria Liturghiei Ortodoxe]; pp. 232-252 [VI. Explicarea Sfintei Liturghii, pct. D, E, F];
- b) JEAN-CLAUDE LARCHET, *Viața liturgică*, traducere din limba franceză de Felicia Dumas, Ed. Doxologia, Iași, 2017, pp. 207-524.

10. Taina Cununii. Provocări la adresa familiei creștine contemporane (droguri, alcool, adulter, divorț, avort, reproducere asistată). Mijloace duhovnicești de îmbunătățire a vieții familiale creștine.

Bibliografie:

- a) SF. IOAN GURĂ DE AUR, *Sfaturi către miri*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2013, pp.3-11.
- b) CUVIOSUL PAISIE AGHIORITUL, *Cuvinte Duhovnicești. Viața de familie*, Ed. Evanghelistos, București, 2003, pp. 47-62;
- c) *Ghid pastoral de catehizare a mirilor*, Ed. Doxologia, Iași, 2015.
- d) *Căsătoria și impedimente la căsătorie*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2013, pp.3-17.
- e) Preot IOAN C. TEȘU, *Familia contemporană, între ideal și criză*, Ed. Doxologia, 2011, pp. 223-352;

- f) JEAN-CLAUDE LARCHET, *Etica procreației în învățătura Sfinților Părinți*, traducere din limba franceză de Marinela Bojin, Ed. Sophia, București, 2003, pp. 45-103;
- g) Pr. M-A COSTA DE BEAUREGARD, *Teologia sexualității. Heterosexualitatea și homosexualitatea din perspectivă creștină*, Ed. Christiana, 2004, pp. 11-81.
- h) Pr. ADRIAN DULGHERIU, *Avortul. Libertate sau libertinism?*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2015;
- i) BRIAN E. FISHER, *Avortul, ultima exploatare a femeilor (fragmente)*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2015.
- j) Comisia Națională de Bioetică a BOR, *Poziția Bisericii Ortodoxe din România față de avort*, la <http://patriarhia.ro/bioetica-207/>.
- k) Georgios Mantzaridis, *Morala creștină. IV. Poziționări și perspective existențiale și bioetice*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2014, pp. 67-82 [Reproducerea prin intervenție].

11. Misiunea filantropică a Bisericii. Temeiuri biblice, patristice și istorice.

Bibliografie:

- a) SF. IOAN HRISOSTOM, *Despre milostenie*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2013, pp. 3-13;
- b) SF. VASILE CEL MARE, *Omilia a VI-a, La cuvintele: „Strica-voi jitnițele mele și mai mari le voi zidi” și despre lăcomie*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2014, pp. 1-24.
- c) Pr. Prof. Dr. ION VICOVAN, *Dați-le voi să mănânce! Filantropia creștină - istorie și spiritualitate*, Ed. Trinitas, 2001, pp. 21-110.

12. Îndatorirea preotului privind corecta administrare a bunurilor bisericești. Problema Fondului Bisericesc Ortodox Român al Bucovinei

Bibliografie:

- a) ASTERIE AL AMASIEI, *Noi nu suntem stăpânii averilor noastre, ci administratorii lor*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2013, pp. 3-12;
- b) Lect. Univ. dr. GEORGICĂ GRIGORIȚĂ, „Prevederi canonice privind dreptul de administrare a bunurilor Bisericii”, în *Bunurile Bisericii: ieri și azi*, Ed. Basilica, București, 2016, pp. 168-197;
- c) Asist. Univ. dr. EMILIAN-IUSTINIAN ROMAN, „Reflectarea normelor canonice în legislația actuală a Bisericii în privința patrimoniului bisericesc” în *Bunurile Bisericii: ieri și azi*, Ed. Basilica, București, 2016, pp. 230-247;
- d) *Fondul Bisericesc (Proprietar și nu doar administrator al bunurilor sale)*, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, f.a.;

- e) *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*, pp. 24-31.

13. Susținerea unei predici la Evangheliile Duminicilor; susținerea unei cuvântări ocazionale

- Predici la Duminicile Triodului și Penticostarului;
- Cuvântări ocazionale:
 - Pareneză la Botezul unui prunc;
 - Pareneză la Cununie;
 - Pareneză la înmormântare;
 - Pareneză la Taina Sfântului Maslu

Bibliografie obligatorie:

- a) Pr. Dr. VASILE GORDON, *Introducere în Omiletică*, Ed. Universității din București, 2001, pp. 227-245 [Factori ai reușitei predicii]; pp. 262-279 [Privire de ansamblu asupra genurilor propovăduirii]; pp. 280-295 [Elaborarea predicii, între teorie și practică].

Bibliografie orientativă:

Bibliografia de mai jos nu este obligatorie, ea oferind câteva jaloane și în alcătuirea predicilor. Candidatul este liber să utilizeze și alte surse.

- a) † DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Evanghelia slavei lui Hristos. Predici la Duminicile de peste an*, Ed. Basilica, București, 2016;
- b) † ANTONIE PLĂMĂDEALĂ, *Tâlcuiri noi la texte vechi*, ediția a II-a, București, 1996;
- c) † Dr. LAURENȚIU STREZA, Mitropolitul Ardealului, *Din exilul păcatului la Masa Împărăției*, vol. I [Călătorie cu Hristos spre Postul Mare], Ed. Andreiană, 2016; vol. II [Pelerini cu Hristos spre Înviere, prin Postul Mare], Ed. Andreiană, 2017;
- d) Pr. Prof. Dr. VASILE MIHOC, *Predici exegetice la duminicile de peste an*, Ed. Teofania, Sibiu, 2001;
- e) Pr. Prof. Dr. VASILE MIHOC, *Meditații la Evangheliile Duminicilor Triodului și Penticostarului*, Ed. Teofania, Sibiu, 2003;
- f) Pr. Prof. dr. CONSTANTIN COMAN, *Dreptatea lui Dumnezeu și dreptatea oamenilor*, Ed. Bizantină, București, 2010.
- g) Pr. Prof. dr. VASILE GORDON, *Mergând, învățați... (Predici pentru toate duminicile și sărbătorile de peste an)*, ediția a II-a, revizuită și completată, Ed. IBMBOR, București, 2006;
- h) Pr. prof. dr. VASILE GORDON, *Cateheze pastorale pe înțelesul tuturor*, Ed. Sofia, București, 2012.